

Seat No. : _____

AE-111

August-2021

M.A., Sem.-IV

511-EB : Psychology
(Psychotherapeutics)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (દરેકના 14 ગુણ)

1. મનોચિકિત્સામાં મનોચિકિત્સકની ભૂમિકાના મહત્ત્વ પર ભાર મૂકો. દર્દી કોણ હોય છે અને મનોચિકિત્સા સંબંધ કેવી રીતે કામ કરે છે ?
2. નીચેનામાંથી મનોવિશ્લેષણાત્મક મનોચિકિત્સાના કોઈપણ બે મુદ્દાઓને સમજાવો :
  - (a) વિરેચન
  - (b) સ્થાનાંતરણ
  - (c) મુક્ત સાહચર્ય
  - (d) સ્વપ્ન વિશ્લેષણ
3. કેસ-ઉદાહરણની સહાયથી કેસ પ્રત્યચીકરણ પ્રક્રિયા પર ચર્ચા કરો.
4. રોગનિવારક સંબંધનો નિર્માણ અને જાળવણી કેવી રીતે થઈ શકે તે અંગે તમારા મંતવ્યો આપો.
5. મનોચિકિત્સક મનોચિકિત્સા સત્રો પછી દર્દીમાં પરિવર્તનનું મૂલ્યાંકન કેવી રીતે કરી શકે છે ?
6. મનોચિકિત્સક મનોપચારમાં દર્દી માટે અસરકારક પરિસમાપ્તિનું મૂલ્યાંકન કેવી રીતે કરે છે ?
7. આજના આધુનિક દશ્યમાં કાર્લ રોજર્સ દ્વારા આપેલ દર્દીકેન્દ્રિત મનોપચારનું મહત્ત્વ બતાવો.
8. વર્તન મનોપચારની કોઈપણ બે તકનીકો વિશે ચર્ચા કરો.
  - (a) ચિંતા-ઘટાડો પદ્ધતિઓ
  - (b) શાસ્ત્રીય અભિસંધાન તકનીકીઓ
  - (c) સામાજિક કુશળતા અને સમસ્યા હલ કરવાની તાલીમ

નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચાર MCQs ના જવાબ આપો : (દરેકના 2 ગુણ)

1. નીચેનામાંથી કોઈપણ બે નવ-ફોઈડિઅન્સના નામ આપો :
  - (a) કાર્લ રોજર્સ અને અબ્રાહમ માસ્લો
  - (b) ફ્રિટ્ઝ પર્લ્સ અને પોલ ગુડમેન
  - (c) આલ્ફ્રેડ એડલર અને કાર્લ યુંગ
  - (d) ઈરવિન યાલોમ અને રોલો મે
2. જૂથ મનોપચારના ઉદાહરણો _____ છે.
  - (a) આર.ઈ.બી.ટી. અને સી.બી.ટી.
  - (b) કૌટુંબિક અને વૈવાહિક મનોપચાર
  - (c) દર્દી-કેન્દ્રિત અને સારગ્રાહી
  - (d) ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
3. _____ ચિકિત્સક છે જે મોડલને ધ્યાનમાં લીધા વિના વિશિષ્ટ કુશળતા પ્રાપ્ત કરે છે, જ્યારે _____ એ તકનીક અને મારકા-લક્ષી છે જે આ સમયે સૌથી વધુ પ્રખ્યાત છે તે વ્યવહાર કરે છે.
  - (a) તકનીકીવિદ, રાજકારણી
  - (b) ચિકિત્સક, સૈદ્ધાંતિક
  - (c) રાજકારણી, તકનીકીવિદ
  - (d) સૈદ્ધાંતિક, ચિકિત્સક
4. ઉપચારાત્મક દરમિયાનગીરી માટે પ્રારંભિક લક્ષ્ય સમસ્યાઓ પસંદ કરવામાં નીચેનામાંથી કઈ મહત્ત્વની વિચારણા છે ?
  - (a) દર્દીની એકંદર કાર્યાત્મક ક્ષતિ અને સક્રિયકરણનો સ્તર
  - (b) દર્દીની આત્મસન્માન અને સમસ્યાથી સંબંધિત વ્યક્તિગત જવાબદારી
  - (c) તાકીદ અથવા સમસ્યાનું સંભવિત જોખમ
  - (d) ઉપરોક્ત તમામ
5. 2001માં _____ અને _____ એ પ્રોયસ્કા અને ડિક્લેમેન્ટેના પરિવર્તનનાં તબક્કાઓ મોડેલમાં વધારાના પાંચ તબક્કાઓ પર વિસ્તર્યું છે.
  - (a) ફ્રીમેન અને ડોલન
  - (b) બ્રાઉનેલ અને માર્લાટ
  - (c) ગોર્ડન અને વિલ્સન
  - (d) ડ્રાયડન અને લિક્ટેન્સાઈન
6. _____ અને _____ ઉપચારના પરિસમાપ્તિના વિશિષ્ટ કારણો છે.
  - (a) પ્રારંભિક લક્ષ્યોની પ્રાપ્તિ અને નાણાકીય મુદ્દાઓ
  - (b) વ્યાવહારિક સંજોગો અને દર્દીની ક્રિયાઓ
  - (c) બંને (a) અને (b)
  - (d) ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
7. _____ ત્યારે હોય છે જ્યારે વર્તણૂક શક્યતાના પરિણામે વર્તણૂક ઘટે છે અને _____ જ્યારે વર્તણૂકને અસર કરતી પ્રબલીકરણની શક્યતા વિછોડવાની પ્રક્રિયાનો સંદર્ભ આપે છે.
  - (a) અસંવેદનશીલતા અને સજા
  - (b) સજા અને વિલોપન
  - (c) પ્રબલીકરણ અને સજા
  - (d) વિલોપન અને અસંવેદનશીલતા
8. એલિસ ABC અક્ષરો દ્વારા REBT માં ત્રણ-પગલાંના મોડેલનું વર્ણન કરે છે જ્યાં A _____ સૂચવે છે, B _____ સૂચવે છે અને C _____ સૂચવે છે.
  - (a) સક્રિય ભાવના, દર્દીનું વર્તન, ભાવનાત્મક નિષ્કર્ષ
  - (b) સક્રિય ઊર્જા, દર્દીનું વર્તન, ભાવનાત્મક પ્રકાર
  - (c) સક્રિય ઉત્તેજના, દર્દીની માન્યતાઓ, ભાવનાત્મક એકરૂપતા
  - (d) સક્રિય ઘટના, દર્દીની માન્યતાઓ, ભાવનાત્મક પરિણામ

Seat No. : _____

AE-111

August-2021

M.A., Sem.-IV

511-EB : Psychology (Psychotherapeutics)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Answer any **three** from the following questions : (14 marks each)

1. Emphasize the importance of the role of a psychotherapist in psychotherapy. Who is the client and how does the psychotherapy relationship work ?
2. Explain any two issues of psychodynamic psychotherapy from the following :
  - (a) Catharsis
  - (b) Transference
  - (c) Free association
  - (d) Interpretation of dreams
3. Discuss the case conceptualization process with help of a case example.
4. Give your views on how the building and maintaining of therapeutic relationship can take place.
5. How can a psychotherapist evaluate change in a client after the psychotherapy sessions ?
6. How does a psychotherapist evaluate an effective termination for the client in therapy ?
7. Show the importance of client-centred therapy by Carl Rogers in today's modern scenario.
8. Discuss any **two** techniques of behaviour psychotherapy.
  - (a) Anxiety-reduction methods
  - (b) Operant learning techniques
  - (c) Social skills and problem-solving training

Answer any **four** from the following MCQs : (2 marks each)

1. Name any two Neo-Freudians from following :
  - (a) Carl Rogers and Abraham Maslow
  - (b) Fritz Perls and Paul Goodman
  - (c) Alfred Adler and Carl Jung
  - (d) Irvin Yalom and Rollo May

2. Examples of group therapy are _____.
  - (a) REBT and CBT
  - (b) Family and marital Psychotherapy
  - (c) Client-centred and electric
  - (d) None of the above

3. The _____ is the therapist who acquires specific skills, regardless of the model, whereas the _____ is technique and brand oriented practicing what is most popular at the moment.
  - (a) Technician, politician
  - (b) Clinician, theoretician
  - (c) Politician, technician
  - (d) Theoretician, clinician

4. Which of the following are important considerations in picking initial target problems for therapeutic intervention ?
  - (a) Level of patient's overall functional impairment and degree of activation
  - (b) Patient's self-esteem and personal responsibility related to the problem.
  - (c) Urgency or the potential risk of the problem.
  - (d) All of the above

5. _____ and _____ in 2001 expanded on Prochaska and Diclemente's model of stages of change with additional five stages.
  - (a) Freeman and Dolan
  - (b) Brownell and Marlatt
  - (c) Gordon and Wilson
  - (d) Dryden and Lichtenstein

6. _____ and _____ are typical reasons for termination of therapy.
  - (a) Attainment of initial goals and financial issues
  - (b) Practical circumstances and client actions
  - (c) Both (a) and (b)
  - (d) None of the above

7. _____ is when behaviour decreases as a result of a behavioural contingency whereas _____ refers to the procedure of disconnecting a reinforcement contingency affecting behaviour.
  - (a) Desensitization and punishment
  - (b) Punishment and extinction
  - (c) Reinforcement and punishment
  - (d) Extinction and desensitization

8. Ellis describes a three-step model in REBT by letters ABC where A denotes _____, B denotes _____, and C denotes _____.
  - (a) Activating emotion, client's behaviour, emotional conclusion
  - (b) Active energy, client's behaviour, emotional category
  - (c) Activating arousal, client's beliefs, emotional congruence
  - (d) Activating event, client's beliefs, emotional consequence